

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนในโครงการลดน้ำเสีย

ของการประปาส่วนภูมิภาค

นางสาวพรรดา ฉินพรประพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิตชั้นมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-946-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017730

๑๒๘๘๗/๔๖

AN ANALYSIS OF COST AND RETURN ON THE PIPE REHABILITATION
PROJECT OF THE METROPOLITAN WATERWORKS AUTHORITY

Miss Punnee Chimpornprapunt

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of the Master of Accountancy
Department of Accountancy
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-946-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ศัลยนุณและผลตอบแทนจากการลงทุนในโครงการลดน้ำเสียเลี้ยงของการประปาครหลัง
โดย นางสาวพรรลี อินพรประพันธ์
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ ภักดิรม
นายประਯชน์ สุจิตนาค

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบริญาณหาบบัณฑิต

.....*.....* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ภาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการ

.....*.....* ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ ออยชยา)

.....*.....* กรรมการ
(อาจารย์ อรพินธ์ ชาติอปสร)

.....*.....* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คงชา คุณพนิชกิจ)

.....*.....* อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภักดิรม)

.....*.....* อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(นายประਯชน์ สุจิตนาค)

พิมพ์หนังสือที่มีอิทธิพลที่สุดในกรอบเดียวที่นี่

พระดิ จัพรปักษ์ : การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนในโครงการกลั่นน้ำเสียของการประปากรุง
(AN ANALYSIS OF COST AND RETURN ON THE PIPE REHABILITATION PROJECT OF METROPOLITAN WATERWORKS
AUTHORITY) อ.ทีบริกษา : รศ.วิไชลักษณ์ แก้วโจน, อ.ทีบริกษาร่วม : นายปะง ใจอ่อน ลูกใจนาค, 285 หน้า.
ISBN 974-578-946-1

ISBN 974-578-946-1

วิถีความนิยมที่เป็นการศึกษาการวิเคราะห์ทั้งหมดและผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ในโครงการกลุ่มน้ำที่อยู่ของการประปาและครัวเรือน ดำเนินงานในระหว่างปีงบประมาณ 2529-2534 รวมถึงโครงการ ๖ ปี มีเป้าหมายเพื่อตัดต่อร้านน้ำสูญเสียจากอัตราเรือลง 41% ของบริเวณที่สูญเสียต่อทั้งหมดในปีงบประมาณ 2529 ให้เหลือเรือลง ๓๑% ในปีงบประมาณ 2534 การศึกษาเน้นการวิเคราะห์ทั้งหมดและผลลัพธ์จากการค่าใช้จ่ายโครงการ โครงการศึกษาจากข้อมูลที่เกิดขึ้นระหว่างปีงบประมาณ 2529-2533 และข้อมูลปีงบประมาณการศึกษาที่มีขึ้นในช่วงของการประปาและครัวเรือนในปีงบประมาณ 2534

นี้คุณค่า ที่ทันในการร่วมเคราะห์ให้ได้ รับอนุญาติใช้จ่ายตั้งที่และคงในแผนงานโครงการปัจจุบัน มิได้เป็นแหล่งร่วมความค่าใช้จ่าย ก็เท่ากับอั่งกับโครงการทั้งหมด เนื่องจากการค่าดำเนินงานทางอ้างอ้อทั้งของค้องเปรียามาจากโครงการเพื่อค่าดำเนินงานให้เริ่มลั่นโดยเร็ว ฉะนั้น รับอนุญาติใช้จ่ายที่น้ำมาให้เคราะห์ทั้งความเกิดก้าวจากป้ายมาหากการใช้จ่ายของโครงการ มากจากนี้ ผลการร่วมเคราะห์ที่เป็น มาตรฐานที่ดีไม่ใช่เบื้องต้นสูงสุดการค่าดำเนินงานในลักษณะเดียวกันนี้ในอนาคต เนื่องจากการลดลงสูญเสียจึงถือว่าเป็นการประทัดค ที่ดีเมื่อสามารถลดอัตราการสูญเสียให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หากจะลดให้ถูกกว่าอัตราที่กล่าวว่าจะต้องเลือกใช้จ่ายลงมากในภารกิจ เป็นอย่างเดียวและปรับปรุงระบบจ่ายน้ำให้ทันสมัย รวมทั้งอุปกรณ์การควบคุมระบบการส่งและจ่ายน้ำให้สามารถตรวจสอบการร่วมใจลดให้เกิดขึ้นก่อน ดังนั้น หากผู้รายงานค่าดำเนินงานโดยรวมลดอัตราการสูญเสียเบื้องต้นได้ เวลาจ่ายให้ไม่ได้รับผลตอบแทนสูงคืนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ฉะนั้น การร่วมเคราะห์ที่ทำตามการเงินไปได้ จึงควรนำเข้ามายังทั้งการร่วมเคราะห์ที่มีการคาดการณ์ลักษณะภัยแล้ว จึงการตั้งที่ได้กล่าวไว้ในข้อความนี้ ฉะนั้น จึงจะได้ผลการร่วมเคราะห์ที่ล้ำมาราวไร้ปรับกับการผู้รายงานค่าดำเนินงานไป

ภาควิชา การบัญชี
สาขาวิชา การต้นทุน
ปีการศึกษา 2533

ถ่ายทอดเรื่องนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

นิมพ์ศรีนุชบัณฑกัลย์อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบดีปีบัวนี้เพื่อขอฝึกสำเร็จเดียว
PUNNEE CHIMPOENPRAPUNT I AN ANALYSIS OF COST AND RETURN ON THE PIPE REHABILITATION PROJECT OF THE
METROPOLITAN WATERWORKS AUTHORITY. THESIS ADVISER I ASSO. PROF. WILAILUKE PATTARODON, CO-ADVISOR I
NE. PRATODE SUDCHAINARE, 285 pp. ISBN 974-578-946-1

This Thesis is the study of an analysis of cost and return on the pipe rehabilitation project of Metropolitan Waterworks Authority. It operates during the budget year of 2529-2534, total length of the project is 6 years. The purpose of this project is to reduce the water waste from 41% of all pumped water supply volume in the budget year of 2529 to 31% in the budget year of 2534. The study emphasizes the analysis of the return from the project by study the facts that occurred during the budget year of 2529-2533 and the estimated data from the working plan of Metropolitan Waterworks Authority in the budget year of 2534.

The analysis of return from the investment was analyzed in 2 separate cases according to the structure of source of capital that is used in the budget year of 2534. The result of the analysis found that the project has payback period about 2 years and 9 months. The internal rate of return is to 55.67%, the benefit-cost ratio is 1.36 and the net present value is 409,481,088.98 bahts at the rate of the minimum return from the investment of 9.535% in the case of getting the source of capital in the budget year of 2534 from issuing bonds and 297,405,663.19 bahts at the rate of the minimum return from the investment of 10.14% in the case of getting the source of capital in the budget year of 2534 from issuing promissory notes. Besides, an analysis was made for the case where the MWA was responsible for providing all the fund for the project by itself, with no supporting fund from Government. The result of the analysis showed that the minimum return calculated from cost of capital is between the rate of 9.48-10.14, about the same rates of the minimum return from the investment of project of 9.535% and 10.14%. Therefore, it can be summarized that the project is worth to invest in. However, this analysis was done during the process of the project, the writer therefore repeated the analysis in case the estimated facts changed, by providing 10% the expense fluctuation in estimate, taking into consideration the primary facts between October-December 2533. The result is the same, the payback period is about 2 years and 9 months, the internal rate of return is 54.49%, the benefit-cost ratio is 1.33 and the net present value is 386,825,037.73 bahts and 375,357,133.44 bahts when considerd from the mentioned sources of capital respectively. From the result of the analysis under different situations as mentioned above it can be said that the important things that make the return worth the investment are as follow:

1. The Metropolitan Waterworks Authority can get the low cost source of capital with the good length of time which is necessary for the big project investment.
2. Cash outlay is small in the first year. Most of the spending started between the third and the sixth year. Postponing the cash spending caused the present cash value to decrease. The return that occurs when the task progresses systematically results quick return of the return currency wise.

The problem found in the analysis are, expense data shown in the current project plan is not all the expenses concerning the project, because some of the other operation needs the budget from the project for a quick finish of the task. Therefore, expense data used in the analysis will differ from the project expense estimated. The result of the analysis that is in monetary value can not be used to support the same kind of operation in the future, because the reduction of water waste has the limit in the rate of wastage that can be reduced at one point which is acceptable for the surroundings in the service area. Therefore, only the consideration to reduce the rate of wastage might not create a good result at present. Hence, when financial analysis is made, data needed to be analyzed as suggested by the above-mentioned guide line should give the result of the analysis that can be used for the future consideration.

ภาควิชา การบัญชี
สาขาวิชา การต้นทุน
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
ม. อุบลฯ

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้รับคำแนะนำและคำปรึกษาจาก
รองศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ กัทกรตน ที่กรุณาให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ
คุณประਯศ ศุดใจนาค ผู้อำนวยการฝ่ายลดน้ำเสียง การประปาส่วนภูมิ ที่กรุณาให้
เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ชั้งอาจารย์ทั้งสองท่านได้ให้ความช่วยเหลือรวมทั้งสละ
เวลาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องอยู่ตลอดเวลา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วย
ดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองท่าน ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณพีชนี กันพลพันธุ์ คุณสุคนธมาลย์ วงศุนทด
คุณวิกรม สุวรรณชัย คุณจินดา จรัญเรืองธีรกุล คุณวิชัย แซ่ดัน คุณชีรพล นาคพันธ์
คุณพิพารณ์ บุศยพลากร ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ
การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอบคุณเจ้าหน้าที่ของส่วนควบคุมงบประมาณโครงการ
กองบริหารเงินโครงการที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบข้อสงวนต่าง ๆ
เป็นอย่างดี

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์เพ็ญแข สันทิวงศ์ ณ อุชยา
อาจารย์อรพันธุ์ ชาติอับสร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณูชา คุณนิชกิจ ที่กรุราับเป็น
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

พราณี นิมพราประพันธ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๐
สารบัญแผนภูมิ.....	๑๓
บทที่ 1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	๓
สมมติฐานในการศึกษา.....	๓
ขอบเขตของการศึกษา.....	๓
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	๕
บทที่ 2 การประเมินครหลัง.....	๖
ประวัติการประเมินครหลัง.....	๖
นโยบายในการดำเนินงานและการบริหาร.....	๘
ลักษณะการดำเนินงาน.....	๑๐
โครงการลดน้ำเสีย.....	๒๙

บทที่ 3 การวิเคราะห์ต้นทุนการดำเนินงานของโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	53
ความหมายของต้นทุน.....	53
การแยกประเภทต้นทุน.....	54
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานในโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	56
การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับประมาณการค่าใช้จ่าย.....	65
ต้นทุนการดำเนินงานโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	68
 บทที่ 4 การวัดมูลค่าของน้ำสูญเสียที่ประหยัดได้จากการลดน้ำสูญเสีย.....	72
วิธีการลดน้ำสูญเสีย.....	74
การหาปริมาณน้ำสูญเสียที่สามารถประหยัดได้.....	79
การพิจารณากำหนดระยะเวลาของผลการดำเนินงาน.....	96
ปริมาณน้ำสูญเสียที่ประหยัดได้จากการดำเนินโครงการ.....	97
การคิดมูลค่าของปริมาณน้ำสูญเสียที่ประหยัดได้.....	101
การเปรียบเทียบเป้าหมายกับผลการดำเนินงาน.....	115
 บทที่ 5 การวิเคราะห์ผลตอบแทนของโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	118
แนวความคิดเบื้องต้นของการวิเคราะห์โครงการ.....	118
ค่าจำากัดความและประเภทของผลตอบแทน.....	119
การวิเคราะห์โครงการลดน้ำสูญเสีย.....	121
การวิเคราะห์ความไว (Sensitivity Analysis).....	150
ผลตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน.....	159
 บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	161

บรรณานุกรม.....	169
 ภาคผนวก.....	171
ภาคผนวก ก. ตารางแสดงอายุการใช้งาน อัตราค่าเสื่อมราคา และ อัตราราคาซาก.....	172
ภาคผนวก ข. ตารางแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายของงานโครงการลด น้ำสูญเสีย.....	189
ภาคผนวก ค. รหัสงานสกุลงานในโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	218
ภาคผนวก ง. ตารางแสดงปริมาณน้ำที่ประหยัดได้ของสำนักงานประปา สาขา.....	223
ภาคผนวก จ. ตารางแสดงมูลค่าปัจจุบันของเงิน 1 บาท.....	283
 ประวัติผู้เขียน.....	285

ศูนย์วิทยทรัพยากร
รุ่งอรุณมหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ตารางแสดงอัตราค่าห้ามประปา.....	19
2.2	ตารางแสดงอัตราค่าอุปกรณ์รายเดือน.....	21
2.3	ตารางแสดงแผนงานโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	39
2.4	ตารางแสดงมาตรการป้องกันน้ำสูญเสีย.....	49
3.1	ตารางแสดงค่าใช้จ่ายโครงการลดน้ำสูญเสียระหว่างปีงบประมาณ 2529-2533.....	64
3.2	ตารางแสดงการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายประมาณการของงาน โครงการลดน้ำสูญเสีย.....	66
3.3	ตารางแสดงต้นทุนการดำเนินงานในโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	70
4.1	ตารางแสดงปริมาณน้ำสูญเสียที่ประยัดได้โดยวิธีคำนวณจากร้อยละของน้ำ สูญเสีย.....	81
4.2	ตารางแสดงปริมาณของน้ำสูญเสียที่ประยัดได้โดยวิธีดักอัตราไหลต่ำสุด ในช่วงเวลากลางคืน.....	86
4.3	ตารางแสดงปริมาณน้ำที่ประยัดในปีงบประมาณ 2528.....	89
4.4	ตารางแสดงปริมาณน้ำสูบจ่ายตามแผนการปฏิบัติงานเปรียบเทียบปริมาณ น้ำสูบจ่ายที่เกิดขึ้นจริงระหว่างปีงบประมาณ 2529-2530.....	98
4.5	ตารางแสดงประมาณการความต้องการใช้น้ำต่อวัน.....	99
4.6	ตารางแสดงปริมาณน้ำสูญเสียที่ประยัดได้จากการดำเนินงานโครงการ...	103
4.7	ตารางแสดงพฤติกรรมการใช้น้ำต่อวัน.....	104
4.8	ตารางแสดงราคาขายน้ำเฉลี่ยปีงบประมาณ 2529.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

4.9	ตารางแสดงราคาขายน้ำเฉลี่ยปีงบประมาณ 2530.....	109
4.10	ตารางแสดงราคาขายน้ำเฉลี่ยปีงบประมาณ 2531.....	110
4.11	ตารางแสดงราคาขายน้ำเฉลี่ยปีงบประมาณ 2532.....	111
4.12	ตารางแสดงประมาณการราคาขายน้ำเฉลี่ยปีงบประมาณ 2533-2534...	112
4.13	ตารางแสดงการคำนวณมูลค่าห้าสูญเสียที่ประหยดได้ระหว่างปีงบประมาณ 2529-2534.....	114
4.14	ตารางแสดงอัตราเรื้อรังน้ำสูญเสียของโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	116
5.1	ตารางแสดงค่าใช้จ่ายลงทุนและค่าใช้จ่ายประจำในโครงการลดน้ำสูญเสีย	122
5.2	ตารางแสดงแหล่งเงินทุนของโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	128
5.3	ตารางแสดงต้นทุนของเงินลงทุนวิธีถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก การพื้นอกร พันธบัตรในปีงบประมาณ 2534.....	131
5.4	ตารางแสดงต้นทุนของเงินลงทุนวิธีถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก การพื้นอกร ตัวสัญญาใช้เงินในปีงบประมาณ 2534.....	132
5.5	ตารางแสดงการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการลดน้ำสูญเสีย...	134
5.6	ตารางแสดงการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการโดยวิธี Interpolation.....	137
5.7	ตารางแสดงการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่ายของโครงการ...	140
5.8	ตารางแสดงการคำนวณหาระยะเวลาคืนทุน.....	142
5.9	ตารางแสดงต้นทุนของเงินลงทุนวิธีถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก การพื้นอกร พันธบัตรกดเงินอุดหนุนจากรัฐบาล.....	146
5.10	ตารางแสดงต้นทุนของเงินลงทุนวิธีถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก การพื้นอกร ตัวสัญญาใช้เงินกดแทนเงินอุดหนุนจากรัฐบาล.....	148

สารบัญตาราง (ต่อ)

5.11	ตารางแสดงการค่า nau�ูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการลดน้ำสูญเสีย กรณีค่าใช้จ่ายปี 2534 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.....	152
5.12	ตารางแสดงการค่า nauມอัตราผลตอบแทนของโครงการกรณีค่าใช้จ่ายปี 2534 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 โดยวิธี Interpolation.....	153
5.13	ตารางแสดงการค่า nauມอัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่ายของโครงการ กรณีค่าใช้จ่ายปี 2534 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.....	155
5.14	ตารางแสดงการค่า nauะระยะเวลาคืนทุนของโครงการลดน้ำสูญเสียกรณี ค่าใช้จ่ายปี 2534 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.....	157

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.1 ผังการจัดองค์กรของการประปานครหลวง.....	12
2.2 กระบวนการผลิตน้ำประปาจากน้ำฝ้าดิน.....	14
2.2 ระบบการผลิต จ่ายน้ำ และพัฒนาการ การประปานครหลวง.....	17
2.4 เอกบริการของสำนักงานประปาสาขา การประปานครหลวง.....	24
2.5 ผังบริหารโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	31
2.6 ส่วนประกอบแสดงสาเหตุของน้ำสูญเสีย.....	35
2.7 แผนภูมิแสดงเป้าหมายของโครงการลดน้ำสูญเสีย และผลการดำเนินงาน...	37
4.1 พื้นที่ยอด 585 บล็อค ในเขตความรับผิดชอบของการประปานครหลวง....	75
4.2 กราฟแสดงผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2528-2532.....	92
4.3 การฟ์แสดงการเบริ่งเที่ยบการประเมินผลการประหัดน้ำที่ได้จากการวิธีการ วัด MNF และวิธีการคำนวณจากอัตราเรือยลดของน้ำสูญเสีย.....	94
4.4 กราฟแสดงพฤติกรรมการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำใน 1 วัน.....	106
4.5 แผนภูมิแสดงอัตราเรือยลดน้ำสูญเสียของโครงการลดน้ำสูญเสีย.....	117

คุณภาพทรัพยากร
น้ำสังกრณ์มหาวิทยาลัย